

GrCF2 W2 – Vodovod Brčko

Država:	BOSNA I HERCEGOVINA
Broj projekta:	52273
Poslovni sektor:	Infra Europe
Vrsta:	Javni sektor
Okolinska kategorija:	B
Očekivani datum odobrenja:	10. augusta 2021.
Status:	Potpisan
Datum objave PSD-a na engleskom jeziku:	20. augusta 2021.

Opis projekta

Obezbjedenje zajma u iznosu 13,0 miliona eura za trajno rješavanje neadekvatnog pritiska u vodoopskrbnom sistemu Brčko Distrikta i obnavljanje kvalitete vode u glavnoj centraliziranoj vodovodnoj mreži. To uključuje izgradnju približno 14 km dugog vodovoda, nove crpne stanice i spremnika čiste vode u "Potočarima" i ciljanu rekonstrukciju između 2-3 km postojeće vodoopskrbne mreže radi smanjenja gubitaka vode (sa 53,1 na oko 41,6 po cent) uz poboljšanje integriteta sistema ("Projekat").

Postojeći državni zajam Banke od 6,5 miliona eura potpisan je u aprilu 2022. Povećanje kredita u iznosu od 6,5 miliona eura potrebno je da bi se zadovoljile veće finansijske ponude primljene kroz proces nabavke kao rezultat:

- i) promjene tehničkih specifikacija idejnog projekta (koji je uključen u studiju izvodljivosti Projekta za 2018. godinu) u fazi detaljnog projektovanja (završeno nakon potpisivanja projekta).
- ii) povećanje troškova zbog inflacije u BiH, sa 2% u 2021. na 14,4% u 2022. godine.

Ovo je inicijalni Projekt u okviru EBRD-ovog Okvira zelenih gradova 2 ("GrCF2") i uključivat će tehničku saradnju ("TS") koju je Banka omogućila za izradu Akcionog plana Zelenog grada ("GCAP") radi utvrđivanja, određivanja prioriteta, i rješavanja ekoloških izazova kroz multisektorski pristup.

Ciljevi projekta

Sredstva zajma će se koristiti za značajno poboljšanje pouzdanosti i fizičke otpornosti postojećeg sistema vodosnabdijevanja Brčko Distrikta. Osim toga, izgradnja novog glavnog transportnog cjevovoda („GTC“), finansiranog iz postojećeg kredita, također će omogućiti da se mreža poveže sa nedovoljno opskrbljenim naseljima u blizini novog GTC-a, čime će se postići puna pokrivenost stanovništva i konačno povećati prihod preduzeća kroz nove priključke.

Kombinacija smanjenih fizičkih gubitaka u sistemu i moderniziranog upravljanja vodenim pumpama (također predloženo kao dio projekta) bi trebalo da smanji ukupnu potrošnju energije za oko 214 MWh/godišnje, što znači uštedu energije po jedinici proizvedene vode za 25,2% nakon ove investicije. Projekt će također pomoći Komunalno Brčko („Preduzeće“) u pripremi i potpisivanju ugovora o javnim uslugama s Distriktom, uključujući postupno postizanje tarifa za potpunu nadoknadu troškova, za sve usluge koje Preduzeće pruža.

U skladu s GrCF2, Projekt će odigrati ključnu ulogu da pomogne Distriktu u utvrđivanju, određivanju prioriteta, i rješavanja ekoloških izazova kroz izradu GCAP-a.

Tranzicijski utjecaj

ETI 70

Okvir za zelene gradove II ("GrCF2") predstavlja strateški pristup sa više projekata koji nastoji pomoći u identificiranju i rješavanju ekoloških izazova u odabranim velikim gradovima u zemljama naših operacija. Primarni cilj je postići značajna ekološka poboljšanja i promovirati kvalitetu **zelene** tranzicije u relevantnim gradovima. Osim ekološkog cilja, GrCF2 također promovira održive gradove putem uključivog, otpornog, dobro upravljanog i pametnog urbanog razvoja.

Ovisno o tome koja oblast može potaknuti najjači i najrelevantniji tranzicijski utjecaj, težit će se ka **dobrom upravljanju, uključivosti, otpornosti ili konkurentnosti**, i iste će biti predstavljene kao sekundarne tranzicijske kvalitete za svaki potprojekt pod ovim okvirom. Ovi tranzicijski ciljevi podržani su izradom i implementacijom Akcionog plana za zelene gradove ("GCAP") koji ima za cilj identificirati ekološke izazove, omogućiti bolju koordinaciju i uključivanje zainteresiranih strana, te pomoći u određivanju prioriteta i razvoju najboljih načina za rješavanje ekoloških izazova kroz ciljane ulaganja, usluge i instrumente politike. GCAP ima sveobuhvatan pristup, uključivanje i razmatranje ravnopravnosti spolova u Distriktu.

Projekt će prvenstveno pomoći u promociji kvalitete **zelene** tranzicije uvođenjem poboljšane kvalitete i pouzdanosti vodosnabdijevanja, smanjenjem gubitaka vode i potražnje za energijom (za 25,2 posto u odnosu na osnovnu vrijednost) u potrošnji energije po kubnom metru vode. Nadalje, omogućit će razvoj GCAP-a koji će podržati zelenu ambiciju Distrikta, dajući prioritet lokalnim izazovima u zaštiti okoliša, te će predstaviti plan ciljanih ulaganja i mjera politike za njihovo rješavanje.

Projekt će također podržati cilj **dobrog upravljanja** kroz pripremu Programa finansijskog i Operativnog poboljšanja ("FOPIP"), kao i Ugovora o javnim uslugama ("PSC") između Distrikta i Preduzeća, ukidanjem tarifnog sistema unakrsnih subvencija te poboljšanjem operativne učinkovitosti Preduzeća.

Informacije o klijentu

BOSNA I HERCEGOVINA

Zajmoprimac je država BiH. Zajam Banke stavit će se na raspolaganje Distriktu Brčko, jedinstvenoj administrativnoj jedinici lokalne samouprave unutar Bosne i Hercegovine. Krajnji korisnik Projekta je Komunalno Brčko, javno preduzeće koje pruža komunalne i javne usluge. Preduzeće je u potpunom vlasništvu Distrikta.

EBRD finansiranje

EUR 13,000,000.00

Zajam EBRD-a u iznosu 13,0 milijuna eura koristit će se za finansiranje radova na projektu i usluge nadzora, uključujući nepredviđene troškove i jednokratnu proviziju.

Ukupni troškovi projekta

EUR 13,000,000.00

Troškovi projekta u iznosu 13,0 miliona eura uključuju sljedeće komponente:

1. Izgradnja glavnog transportnog cjevovoda (GTC);
2. Izgradnja podružnica, rekonstrukcija postojeće vodovodne mreže i ugradnja pogona promjenjive frekvencije;
3. Konsultantske usluge nadzora
4. Jednokratna provizija
5. Nepredviđeni troškovi

Okolinski i socijalni sažetak

Kategorija B (2019 ESP). Sancijom vodovodne i mrežne infrastrukture u Brčko Distriktu, Projekt će poboljšati kvalitetu, sigurnost, učinkovitost i pouzdanost snabdijevanja pitkom vodom za 65.000 stanovnika, smanjiti gubitke vode za procenjenih 54.091 m³/godishnje i emisije stakleničkih plinova za 184,32 tCO₂/godishnje.

Eksterni konsultanti proveli su nezavisnu dubinsku analizu zaštite okoliša i socijalnih pitanja u sklopu ažuriranja Studije izvodljivosti 2017., uključujući pregled E&S ažuriranog PIP-a i uzimajući u obzir utjecaje Covida-19, reviziju ESAP-a, SEP-a, NTS-a. ESDD je potvrdila da će kvalitet snabdijevanja pitkom vodom u skladu s PIP-om zadovoljiti relevantne državne i EU zahtjeve. Preduzeće ima sistem upravljanja zaštitom okoliša certificiran u skladu s ISO 14001 za upravljanje okolišem i ISO 45001 za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. Dodatno planira razviti i primijeniti prakse analize opasnosti i kritičnih kontrolnih tačke ("HACCP") za proizvodnju i distribuciju vode, utvrđivanjem svojih praksi s drugim vodovodnim poduzećima u slivu rijeke Dunav, a također planira uvesti BAS EN ISO/IEC 17025 standard za svoj sistem kvalitete laboratorija za ispitivanje vode.

Preduzeće ima 454 zaposlenika, od kojih su više od 20 posto žene, a postojeće politike i procedure vezane za ljudske resurse ("HR") uglavnom su usklađene s PR2. Postoji određeno osoblje odgovorno za upravljanje okolišem i zaštitom na radu, a Preduzeće trenutno ima sve potrebne dozvole za svoje poslovanje. Preduzeće provodi aktivnosti uključivanja zainteresiranih strana, uključujući mehanizam za podnošenje žalbi, u vezi s planiranjem i izgradnjom svoje infrastrukture.

U okviru ESDD nisu identificirani značajni štetni utjecaji, a svi će utjecaji biti uglavnom povezani s gradnjom, privremene su prirode i ublažit će se dobrom građevinskom praksom EHS-a. Glavna vodovodna cijev i trasa mreže najvećim dijelom pratiće postojeće lokalne ceste i obilaznicu Brčko unutar zone koja je već ekspropisana u svrhu izgradnje obilaznice. Stoga se tokom izgradnje cjevovoda ne očekuju značajniji utjecaji na lokalno stanovništvo. ESDD je potvrdio da komponente PIP-a neće utjecati na osjetljiva ili označena područja očuvanja prirode budući da će se svi radovi izvoditi u urbanom i industrijskom području, međutim mjere biološke raznolikosti, uključujući i procjenu bioraznolikosti prije izgradnje, bit će provedene nakon što projektna dokumentacija bude dovršena i definirana finalna usklađivanja za mrežu.

Projekt neće uključivati prisilno preseljenje i neće utjecati na građevine. Okvir za otkup zemljišta, uključujući matricu prava koja pokriva sve kategorije ljudi zahvaćenih projektom ("PAP-ovi"), pripremljen je u skladu s PR5. Na temelju LAF-a, PIU će morati izraditi detaljan Plan otkupa zemljišta i preseljenja ("LARP"), uključujući Studiju eksproprijacije i uključiti ga u CP za prvu isplatu. Klijent će također morati implementirati LARP prije bilo kakve izgradnje. Za projekt je također pripremljen Plan uključivanja zainteresiranih strana ("SEP"), uključujući mehanizam podnošenja žalbi.

Projekt ne uključuje ulaganja u prikupljanje ili pročišćavanje otpadnih voda, međutim ovo je jasan prioritet Distrikta s obzirom na njegovu prekograničnu lokaciju, a relevantne obaveze za rješavanje ovih povezanih pitanja dodane su u Akcioni plan zaštite okoliša i socijalnih pitanja ("ESAP") i bit će prioritet za gradski GCAP.

ESAP je pripremljen za Preduzeće i Distrikt kako bi se ublažila identificirana pitanja i učinci u vezi sa zaštitom okoliša i socijalnim pitanjima, te uskladilo poslovanje Preduzeća s provedbenim zahtjevima („PR“) EBRD-a. Između ostalog, ESAP uključuje mjere koje Preduzeće treba poduzeti: (i) kako bi se osigurao završetak svih dodatnih studija o okolišu i/ili bioraznolikosti koje mogu biti potrebne nadležnim tijelima za zaštitu okoliša za komponente projekta kako bi se dobile relevantne okolišne i građevinske dozvole; (ii) ishoditi nove i pridržavati se novih i postojećih dozvola, vezanih za fazu izgradnje i rada, uz određivanje zona zaštite sanitarnih voda; (iii) izraditi i provoditi HACCP prakse; (iv) Izraditi i provesti Građevinski plan upravljanja utjecajem na okoliš i društvo (CESMP i OESMP), Plan upravljanja građevinskim otpadom i Plan organizacije gradilišta; (v) Uspostaviti Jedinicu za implementaciju projekta s odgovarajućim E&S kapacitetima; (vi) Razviti mehanizam žalbi za radnike; (vii) Pratiti implementaciju aktivnosti izvođača po pitanju zaštite okoliša i socijalnih pitanja, te zahtijevati od izvođača da izradi Procedure slučajnog pronalaska; (viii) pripremiti i provesti Plan otkupa zemljišta i preseljenja prije bilo kakve gradnje; (ix) Provesti Plan uključivanja zainteresiranih strana i pratiti njegovu implementaciju; (x) raditi na izradi jasnih planova za novo postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda („WWTP“) i povezane postupke upravljanja i zbrinjavanja mulja. Preduzeće će implementirati ESAP, a Banka će nadzirati projekt pregledom godišnjih izvještaja o zaštiti okolišu i socijalnih pitanja ("AESR") i terenskim posjetama prema potrebi..

Tehnička saradnja

Prije potpisivanja:

TS 1: Podrška u javnim nabavkama: pomoć Preduzeću i Distriktu u tenderima, ocjenjivanju i potpisivanju ugovora. Procijenjeni trošak ovog zadatka 50.000 EUR, a finansirala je austrijska vlada.

TS 2: Ažuriranje studije izvodljivosti: pomoć Preduzeću i Distriktu u procjeni trenutne situacije, uzimajući u obzir utjecaje COVID-19, te revizija Akcionog plana zaštite okoliša i socijalnih pitanja, plana uključivanja zainteresiranih strana, netehničkog sažetka i revizija plana preseljenja. Trošak ovog zadatka, koji je sada završen, iznosio je EUR 25.000 EUR, a finansirala ga je austrijska vlada.

TS 3: Izmjena glavnog projekta: pomoć Preduzeću i Distriktu u izmjenama glavnog projekta za ugovore o radovima tako da se buduća vodovodna mreža poravna s obilaznicom u Brčkom (cesta koju je EBRD finansirala 2011. godine). Izmjenom će se smanjiti potreba za kupnjom zemljišta. Trošak ovog zadatka je 25.000 EUR koji je finansirala austrijska vlada, a isti je završen.

Nakon potpisivanja:

TS 4: Program poboljšanja finansijskih i operativnih performansi: pomoć Preduzeću u pripremi i potpisivanju Ugovora o javnim uslugama s Distriktom, uključujući postupno postizanje tarifa za potpunu nadoknadu troškova, za sve usluge koje Preduzeće pruža. Zadatak će također pomoći u pripremi dugoročnog poslovnog plana i MSFI reviziji. FOPIP će također sadržavati posebno poglavlje posvećeno organizaciji preduzeća i optimizaciji radne snage. Procijenjeni trošak ovog zadatka je 350.000 EUR koji je finansiran od strane austrijske vlade. Implementacija istog je u toku.

TS 5: Akcioni plan Zelenog grada: podržati Distrikt u izradi akcionog plana koji će pomoći u strateškom planiranju i određivanju prioriteta aktivnosti i ulaganja za poboljšanje ekološke efikasnosti Distrikta. GCAP će obuhvatiti i razmatranje pitanja inkluzije i ravnopravnosti spolova. Procijenjeni trošak ovog zadatka je 275.000 EUR koji je finansiran od strane Srednjoeuropske inicijative ("SEI"). Implementacija istog je u toku.

Nadoknada troškova: gore navedeni zadaci predstavljaju nepovratnu transakcijsku tehničku pomoć - ukupno do 730.000 EUR sredstava TS-a (donator) će biti potrebno za procjenu ulaganja i pomoć Preduzeću i Distriktu u implementaciji projekta.

Podjela troškova: Preduzeće će osigurati nenovčane doprinose u formi uredskog prostora, komunikacijskih veza itd. koji će biti na raspolaganju konsultantima, a pretpostavljeni iznos ovih troškova je 3% ukupnog budžeta tehničke pomoći.

Dodana vrijednost

Finansijska struktura: ukupni iznos je iznad tržišnog prosjeka koji je potreban za slične infrastrukturne projekte. Poslovne banke mogu ponuditi kredite na rok od 5 do 8 godina, vrlo rijetko do 10 godina, a manji je interes za infrastrukturne projekte koji zahtijevaju značajnu podršku tokom same implementacije.

Promjene politike, sektorske, institucionalne ili regulatorne promjene: Dodana vrijednosti Banke uključuje i provedbu poboljšanja korporativnog upravljanja predviđenog za Preduzeće. Projekt će pomoći Preduzeću u pripremi FOPIP-a i PSC-a preko konsultanata koji se finansiraju iz TS.

EBRD dimenzija: EBRD-ovo opsežno poznavanje energetske efikasnosti i dugogodišnji odnos (uključujući dijalog o politikama) s Gradom i sposobnost, da kroz proces Akcionog plana za zelene gradove, slijedi zelenu agendu, uključivanje i ravnopravnost spolova.

Postavljanje standarda: pomoć projektima i klijentima da postignu više standarde

- Tehnička pomoć za javne nabavke omogućit će klijentu implementaciju visokih međunarodnih standarda iz oblasti javnih nabavki
- Viši standardi uključivanja i ravnopravnosti spolova bit će postignuti kao dio izrade GCAP-a

Kontakt informacije klijenta

Majazudin Vehabovic, Šef odjeljenja, Odjeljenje za komunalne poslove Brčko Distrikta
majazudin.vehabovic@bdcentral.net
+387 49 240 812
<http://www.vlada.bdcentral.net/#>
Bulevar Mira 1, 76100 Brčko Distrikt
BiH

Razumijevanje tranzicije

Dalje informacije u vezi s pristupom EBRD-a mjerenju tranzicijskog učinka dostupne su [ovdje](#).

Poslovne mogućnosti

Za poslovne mogućnosti ili nabavku, molimo kontaktirajte preduzeće koje je klijent.

Za poslovne mogućnosti sa EBRD-om (koje nisu vezane za nabavku), molimo kontaktirajte:

Tel.: +44 20 7338 7168

E-pošta: projectenquiries@ebrd.com

Za projekte u državnom sektoru, molimo posjetite stranicu [EBRD Nabavke](#):

Tel.: +44 20 7338 6794

E-pošta: procurement@ebrd.com

Opći upiti

Posebni upiti mogu se postaviti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Okolišna i socijalna politika (ESP)

[Okolišna i socijalna politika](#) i s njom vezani provedbeni zahtjevi (PR) utvrđuju način na koji EBRD izvršava svoju obavezu promoviranja „okolišno zdravog i održivog razvoja“. Okolišna i socijalna politika i provedbeni zahtjevi uključuju konkretne odredbe u skladu s kojima klijenti trebaju ispunjavati važeće odredbe domaćeg zakonodavstva u oblasti javnog informiranja i konsultacija, te uspostaviti mehanizam za ulaganje pritužbi s ciljem prijema i lakšeg rješavanja spornih pitanja i pritužbi zainteresiranih strana, a posebno onih koji se odnose na okolišni i socijalni aspekt učinka klijenta i projekta. Srazmjerno prirodi i obimu rizika i učinaka koje projekt može imati u oblasti socijalnih odnosa i zaštite okoliša, EBRD dodatno zahtijeva od svojih klijenata da, po potrebi, objavljuju informacije o rizicima i učinku koji proistječu iz projekata ili da provedu konstruktivne konsultacije sa zainteresiranim stranama, razmotre povratne informacije koje pritom dobiju i odgovore na njih.

Više informacija o praksi EBRD-a s tim u vezi navedeno je u [Okolišnoj i socijalnoj politici](#).

Integritet i usklađenost

Ured Glavnog službenika za usklađenost u EBRD-u (OCCO) promovira dobro upravljanje i osigurava primjenu najviših standarda integriteta u svim aktivnostima Banke u skladu s najboljom međunarodnom praksom. Dubinska analiza integriteta svih klijenata Banke provodi se s ciljem osiguranja da projekti ne predstavljaju neprihvatljiv rizik po integritet ili ugled Banke. Banka smatra

kako je otkrivanje i rješavanje spornih pitanja u stadiju procjene i odobrenja projekta najefikasniji način na koji se može osigurati integritet transakcija Banke. Ured Glavnog službenika za usklađenost ima ključnu ulogu u ovim zaštitnim mjerama, ali i pomaže u praćenju rizika po integritet u projektima poslije ulaganja.

Ured Glavnog službenika za usklađenost također je odgovoran za provođenje istrage u slučajevima navodne prijevare, korupcije i propusta u projektima financiranim sredstvima EBRD-a. Svaka osoba, bilo da djeluje unutar ili izvan Banke, koja sumnja u postojanje prijevare ili korupcije, treba podnijeti pismenu prijavu Glavnom službeniku za usklađenost putem e-pošte na adresu compliance@ebrd.com. Ured Glavnog službenika za usklađenost obrađuje sve prijave s ciljem praćenja daljeg razvoja događaja. Razmatraju se sve prijave, uključujući i one koje su podnesene anonimno. Prijave mogu biti podnesene na bilo kojem jeziku Banke ili jeziku zemlje u kojoj Banka posluje. Sve informacije moraju biti podnesene u dobroj namjeri.

Politika pristupa informacijama (AIP)

Od stupanja na snagu 01. 01. 2020. godine, politika pristupa informacijama utvrđuje način na koji EBRD objavljuje informacije i obavlja konsultacije sa zainteresiranim stranama s ciljem promoviranja bolje informiranosti i razumijevanja strategija, politika i operacija EBRD-a. Za informacije o tome koji su podaci dostupni na internet stranici EBRD-a, molimo posjetite stranicu [Politika pristupa informacijama](#).

Posebni zahtjevi za informacijama mogu se podnijeti putem [Obrasca EBRD-a za upite](#).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM)

Ukoliko pokušaji da se socijalna, pitanja koja se odnose na zaštitu okoliša ili objavljivanje informacija riješe s klijentom ili Bankom ne uspiju (npr. putem mehanizma za rješavanje sporova s klijentima na nivou Projekta ili u direktnom kontaktu s upravom Banke), pojedinci i organizacije mogu tražiti rješenje spornih pitanja putem EBRD-ovog Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata (IPAM).

Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata provodi nezavisno ispitivanje pitanja vezanih za Projekt za koja se smatra da su prouzrokovala (ili postoji vjerovatnoća da će prouzrokovati) štetu. Svrha Mehanizma jeste: podržati dijalog između zainteresiranih strana u projektu s ciljem rješavanja socijalnih, problema koji se odnose na zaštitu okoliša i objavljivanje informacija; utvrditi je li postupanje Banke bilo u skladu s njenom [Okolišnoj i socijalnoj politici](#) ili konkretnim odredbama njene [Politike pristupa informacijama](#) koje se odnose na Projekt; te, po potrebi, otkloniti sve postojeće neusklađenosti s navedenim politikama, istovremeno sprečavajući neusklađenost u postupanju Banke u budućnosti.

Za informacije o tome kako podnijeti zahtjev za razmatranje putem našeg [povjerljivog e-obrasca](#), [e-pošte](#), [pošte ili telefona](#) molimo posjetite internet stranicu Nezavisnog mehanizma odgovornosti u realizaciji projekata. Nezavisni mehanizam odgovornosti u realizaciji projekata stoji Vam na raspolaganju za razgovor o spornim pitanjima i odgovore na pitanja koja imate u vezi s podnošenjem zahtjeva ili njihovom obradom, a koji su u skladu s [Politikom odgovornosti u realizaciji projekata](#) i [Smjernicama](#). Identitet podnositelja zahtjeva može, na njegov zahtjev, ostati zaštićen.